

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

2 mei 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de relaties met adviesorganen	1
Interpellatie van de heer Steven Vanackere tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de toepassing van het toezicht op gemeenten die Vlaamse decreten niet uitvoeren en in het bijzonder de toepassing van het decreet lokaal cultuurbeleid door de gemeente Zwalm	5
Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de ondersteuning van steden en gemeenten bij de uitwerking van een beleid dat de veiligheid van de leefomgeving bevordert	9

Waarnemend voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de relaties met adviesorganen

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, op 5 april maakte de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur advies 2-2006 bekend betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het voorontwerp van decreet tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005. Voor alle duidelijkheid: ik zal niet ingaan op de inhoudelijke bespreking van dit advies. De vraag zou dan trouwens niet aanvaard zijn door de voorzitter. De twee ontwerpen zullen een van deze dagen worden besproken in de commissie.

De Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur (HRBB) formuleert in de inleiding van zijn advies een aantal principiële bedenkingen en wijst op een aantal onvolkomenheden. Ik zal er een paar opsommen. Blijkbaar in tegenstelling tot de vorige Vlaamse Regering, ontving de Hoge Raad sinds het aantreden van deze regering nog geen enkele feedback op de publicatie van zijn adviezen. Dat is natuurlijk heel frustrerend. Ik veronderstel dat de raad wel een melding van ontvangst krijgt. Een te krappe timing liet zijn sporen na in de kaderdecreten. Achteraan staat een hele opsomming over hoe de huidige decreten tot stand zijn gekomen. De HRBB heeft geen zicht op het tijdsplan voor de opmaak van de nieuwe regelgeving en van de uitvoeringsbesluiten van het gemeente- en het provinciedecreet.

De Hoge Raad vraagt zich bovendien af of er een tijdsplan beschikbaar is. Hij stelt dat de VVSG, als vertegenwoordiger van de steden en gemeenten, en de VVP, als vertegenwoordiger van de provincies, naar aanleiding van dit voorontwerp geen enkele maal rechtstreeks werden gecontacteerd. Volgens de HRBB is dat in strijd met het regeerakkoord en met het bestuursakkoord met de lokale besturen.

De Hoge Raad wijst erop dat 'de haastige en ongestructureerde aanpak niet zonder gevolgen bleef'. Hij verwijst terzake naar het in allerijl teruggetrokken kiesdecreet en de twee op komst zijnde wijzigingsdecreten van het gemeente- en het provinciedecreet. De Hoge Raad vraagt zich dan ook af welke lessen daaruit kunnen worden getrokken. Er is immers nog andere belangrijke organieke regelgeving op komst, zoals het OCMW-decreet.

Mijnheer de minister, in de pers liet u al verstaan dat u de kritiek van dit adviesorgaan 'betreurt' en dat ze 'weinig indruk' maakte. Ook wij hebben onze bemerkingen bij sommige opmerkingen van dit adviesorgaan. Toch heb ik een aantal vragen. Klopt het dat de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur sinds het aantreden van deze regering nog geen enkele feedback op de publicatie van zijn adviezen heeft gekregen? Kunt u een beeld schetsen van het tijdsplan voor de opmaak van de nieuwe regelgeving en van de uitvoeringsbesluiten van het gemeente- en provinciedecreet? Is er een tijdsplan beschikbaar?

Klopt het dat de VVSG en de VVP naar aanleiding van de voorontwerpen van wijzigingsdecreten geen enkele maal rechtstreeks werden gecontacteerd? Is dit, zoals de HRBB beweert, in strijd met het regeerakkoord en met het bestuursakkoord? Welke lessen kunnen er uit de 'haastige en ongestructureerde aanpak' worden getrokken met het oog op de nakende belangrijke organieke regelgeving inzake OCMW? Die opmerking is terecht. Ik verwijs naar het reparatiedecreet. Het zou spijtig zijn als we nu weer decreten goedkeuren die daarna opnieuw moeten worden 'gerepareerd'.

Kunnen er uit dit alles lessen worden getrokken met het oog op een goede samenwerking met de adviesorganen, ook na de herschikking in het Vlaamse advieslandschap? Een paar weken geleden hebben we de nieuwe decretale vormgeving goedgekeurd voor de nieuwe strategische adviesraad op het gebied van het binnenlands bestuur.

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in een vorig

leven heb ik ook deel uitgemaakt van de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden. Ik herinner me dat er toen een zeer nauwe samenwerking was met zowel de Hoge Raad als met de VVSG en, in iets mindere mate, de VVP. Die organen werden intens betrokken bij het voorbereidende werk van de decreten. Ik was dan ook een beetje verwonderd toen ik de kritiek van de Hoge Raad las. Ik herinner me dat de voorzitters van die raad, eerst professor De Rynck en daarna professor Veny, tijdens de vorige legislatuur in bedekte termen kritiek hebben gegeven omdat ze het werk allemaal naast hun leeropdracht moesten verrichten. Ze vonden dat we hun soms wel wat te veel om raad vroegen.

Als ik nu lees dat deze minister blijkbaar een heel andere visie heeft, dan lijkt me dat een enorme koerswijziging. Intussen zal de Hoge Raad worden opgevolgd door een ander adviesorgaan. Dat is echter niet het punt. Mijnheer de minister, wat is uw visie over die adviesraden? Vooral in de VVSG zit een enorm potentieel. Die mensen weten waarover het gaat. Ze hebben heel structureel gewerkt tijdens de voorbereidende fase van het nieuwe gemeentedecreet. Hoe ziet u de samenwerking met die professionele mensen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik werk heel nauw samen met al die adviesorganen. U zult daarover geen dissonant geluid horen. Voor wat het gemeente- en het provinciedecreet betreft, hebben de VVSG en de VVP vanaf de eerste letter tot het laatste punt mee rond de tafel gezeten. Ik doe dat omdat in die instellingen veel expertise aanwezig is. Ik zou wel gek zijn om er geen gebruik van te maken. Verder wil ik zo een draagvlak creëren voor de besluitvorming.

Dat geldt ook voor de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur. Ik ga daar straks nog op in. De heer Peumans vraagt of er een terugkoppeling is gebeurd. Dat is niet gebeurd. Maar ook in de vorige legislatuur is dat niet gebeurd. De adviezen worden meegenomen en verwerkt in de nota's aan de regering. Het komt dan uiteraard de politiek toe om een beslissing te nemen. De VVSG en de VVP zijn wel niet betrokken geweest bij de wijzigingsdecreten. U weet evenwel ook dat de VVSG een adviesnota aan de regering heeft overgemaakt waarin wordt gevraagd om een en ander aan te passen. De heer Peumans heeft me daarover nog ondervraagd. We hebben ons trouwens door die nota laten inspireren. Dubbel werk en node-loos tijdverlies is zo vermeden.

De heren Mark Suykens, Raymond Van Loock en Ludo Veny kunnen niet beweren dat deze minister een slechte relatie onderhoudt met hun organisaties, waarvan ze het gezicht zijn en die ze vertegenwoordigen. Ze kunnen niet beweren dat ik niet in die relatie investeer. Ik investeer daar veel in, want die organisaties hebben veel expertise in huis en zorgen voor een draagvlak voor het beleid. Die organisaties hebben een krachtige stem die ook door hun achterban goed wordt gehoord. Als ze bij het beleidsvoorbereidend werk worden betrokken, dan vergroot dat de kans dat ze nadien ook de besluitvorming verdedigen.

De Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur is opgericht bij decreet van 30 maart 1999. De Raad brengt adviezen uit over voorstellen en voorontwerpen van decreet over zaken die betrekking hebben op het bestuur van gemeenten, OCMW's en provincies. De Raad brengt dus advies uit over het beleid inzake de binnenlandse bestuurlijke organisatie en bestuurlijke ontwikkelingen. Over elk decreet dat in de steigers stond, heb ik steeds het advies van de Hoge Raad gevraagd, zoals bepaald in het decreet. Dat was het geval voor het gemeentedecreet, het provinciedecreet en het kiesdecreet.

Dat blijkt trouwens uit een overzicht van de verschillende adviezen die de Hoge Raad sinds het aantreden van de huidige Vlaamse Regering heeft uitgebracht. Het zijn er heel wat. Dikwijls worden die adviezen uitgebracht op vraag van het beleid zelf. De heer Peumans heeft me uit een krantenartikel geciteerd. Ik trek mijn woorden niet terug. Ik was verongelikt over de toon en de inhoud. De opmerkingen waren onverdiend, gezien de openheid waarmee ik te werk ga in mijn relaties met de Hoge Raad en alle adviesorganen. Ik heb de indruk dat achter die woorden andere motieven schuilgaan.

Ik som de adviezen van de Hoge Raad op. In 2004 is er een advies uitgebracht over de 'Bijdrage van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur aan de Vlaamse regeringsformatie', in een nota met aandachtspunten. In 2004 gebeurde hetzelfde in de nota 'Lokaal besturen in de stad'. In 2005 zijn alle beleidsnota's van de Vlaamse ministers vanuit bestuurlijk-organisatorisch perspectief geanalyseerd. De heer Veny heeft dat gedaan op een studiedag in het Provinciehuis van Vlaams-Brabant. Die studiedag stond in het teken van het toen nog uit te werken provinciedecreet. Hetzelfde gebeurde met het voorontwerp van gemeentedecreet, het voorontwerp van provinciedecreet, het voorontwerp van kiesdecreet en het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot

wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 tot organisatie, inrichting en beheer van begraafplaatsen en crematoria.

In 2006 is dat ook gebeurd voor het ontwerp van besluit tot vaststelling van de wijzen van lijkbezorging, de bestemmingen van de as en de rituelen van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid die kunnen worden opgenomen in de laatste wilsbeschikking die aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kan worden bezorgd. Ten slotte is dat ook gebeurd met de wijzigingen aan het gemeentedecreet en het provinciedecreet.

De adviezen werden telkens ingewonnen vooraleer de Vlaamse Regering een definitieve beslissing nam over de goed te keuren decreten. De Vlaamse Regering en ikzelf hebben alle adviezen kunnen beoordelen. Er wordt trouwens steeds overlegd in een werkgroep waarin vertegenwoordigers van de verschillende kabinetten zetelen. Die hebben eveneens kennis van de adviezen die zijn uitgebracht. Zoals al gezegd, worden die adviezen ook opgenomen in de nota aan de regering, zodat de collega's-ministers weten wat de adviesorganen over de ontwerpen denken.

De commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden van het Vlaams Parlement heeft overigens bij verschillende gelegenheden een hoorzitting georganiseerd met de Hoge Raad, onder meer over de basisdecreten. Vanzelfsprekend blijft een advies steeds een advies dat op een onafhankelijke wijze tot stand komt, waarna de Vlaamse Regering en vervolgens het Vlaams Parlement bevoegd zijn om de gewenste beslissingen te nemen.

Ik wil er verder op wijzen dat de Hoge Raad is samengesteld uit zestien leden, waarvan acht vertegenwoordigers van de VVSG en vijf van de VVP. Drie leden komen uit de academische wereld. De VVSG en de VVP zijn dus rechtstreeks en onrechtstreeks betrokken bij het uitbrengen van adviezen. De VVSG en de VVP waren via de stuurgroepen die mijn kabinet heeft georganiseerd, betrokken bij de totstandkoming van het gemeentedecreet en van het provinciedecreet. Dat gebeurde recent ook ter voorbereiding van de wijzigingen aan de OCMW-regelgeving. Dat is een 'mini-decreet', dat er vooral op is gericht om de installatie op 2 januari 2007 van de OCMW-raden en de verkiezing van de OCMW-leden vlot te laten verlopen.

De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement kennen perfect de visie van de VVSG en de VVP bij het

nemen van beslissingen over de decreten. De voorzitter van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur heeft zelf de pen gehouden toen het ging over het kiesdecreet. Hij heeft zich wel laten vervangen toen de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur er een advies over moest uitbrengen.

Er is er een tijdpad beschikbaar voor de uitvoering van het gemeente- en provinciedecreet. Dat vloeit logischerwijze voort uit de decreten zelf. Een beperkt aantal artikelen van de decreten is al in werking sinds 1 januari 2006, onder meer de artikelen die betrekking hebben op het bestuurlijk toezicht en op het personeel, behalve de rechtspositieregeling. Op vraag van de sociale partners, meer bepaald van de VVSG en de VVP, hebben we de rechtspositieregeling ingesteld naar 1 januari 2007 omdat ze nog een overleg willen organiseren binnen het Comité C waar het sociaal overleg plaatsheeft.

Voor 1 juni 2006 moesten een aantal uitvoeringsbesluiten worden getroffen over het aantal mandaten voor de gemeenteraadsverkiezingen. De Vlaamse Regering heeft die besluiten vorige vrijdag genomen. In 2007 zullen er 74 gemeenteraadsleden bij komen. Dat heeft te maken met de bevolkingscijfers. Het gevolg daarvan is dat er maximaal 13 schepenen bij komen. In het nieuwe gemeentedecreet kunnen de gemeenten zelf het maximaal aantal schepenmandaten bepalen die ze wensen in te vullen. Er komen ook 2 districtsgemeenteraadsleden bij en 10 OCMW-raadsleden. Het gaat dan over heel Vlaanderen.

Een groot aantal artikelen moet van kracht worden tegen 1 januari 2007, op het moment dat de nieuwe gemeenteraden en provincieraden van start gaan. De uitvoering van het financiële luik zal gebeuren tijdens de volgende legislatuur.

Het klopt dat ik onlangs geen nieuw rechtsreeks overleg heb gehad met de VVSG en de VVP over de wijzigingen die de Vlaamse Regering heeft aangebracht aan het gemeente- en het provinciedecreet. Volgende dinsdag zal het wijzigingsdecreet worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Toch is er een meer dan ruime uitwisseling van informatie en standpunten geweest. We hebben geput uit de nota van de VVSG over mogelijke verbeteringen aan het gemeentedecreet. Mijnheer Peumans, u hebt me daar op 23 januari 2006 al een vraag over gesteld. Ik heb u toen meegedeeld dat mijn administratie op mijn vraag het decreet kritisch heeft onderzocht om na te gaan welke aanpassingen aangewezen zouden

zijn, binnen de filosofie van het decreet zoals het Vlaams Parlement dat heeft goedgekeurd. De standpunten van de VVSG waren bijgevolg bekend bij het voorbereiden van de decreetswijzigingen.

Ik heb u toen ook gezegd dat een aantal opmerkingen pertinent zijn. Ik heb dan ook een initiatief genomen tot enkele wijzigingen. Ik heb die ter bespreking voorgelegd aan de Vlaamse Regering die er in consensus een beslissing over heeft genomen. Dit regeringsontwerp is eveneens voor advies voorgelegd aan de Hoge Raad.

De Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur heeft op een aantal punten een andere visie dan de Vlaamse Regering. Het is zijn goed recht om van mening te verschillen over een aantal beleidskeuzes. Die keuzes zijn echter het resultaat van het overleg binnen de Vlaamse Regering, na bespreking in een interkabinettenoverleg. De adviezen van de raad zijn waardevol maar uiteindelijk zal het Vlaams Parlement moeten beslissen.

Het klopt dat we meer tijd hadden moeten kunnen besteden aan de voorbereiding van de verschillende decreten. Het tijdsschema lag echter vast en bovendien kwamen de gemeenteraadsverkiezingen steeds dichterbij. We moesten dan ook werken tegen een hoog tempo. Indien we trager hadden gewerkt, hadden we een aantal zaken nog wat zorgvuldiger kunnen bekijken, maar dan had ik waarschijnlijk heel wat vragen moeten beantwoorden over waarom het allemaal zo lang duurt. Ik daag u uit om me aan te geven waar we sneller hadden kunnen werken. Het kiesdecreet in het Waalse en dat in het Brusselse Parlement zijn nog steeds niet goedgekeurd. We hebben gewerkt aan een hoog tempo, met een grote inzet, en in overleg met de meerderheidsfracties.

Wat is er intussen daarnaast nog gebeurd? Eind oktober vorig jaar is er een sectoraal akkoord gesloten voor het personeel. Daarnaast zijn de criteria voor het erkennen van de plaatselijke eredienssten vastgelegd. Er is een modelreglement opgesteld over het dragen van de boerka en een modelreglement over het gebruik van de administratieve sancties. Daarnaast is het overleg opgestart over het verminderen van de planlasten. Ik vind dat uitermate belangrijk. Tijdens werkbezoeken aan de lokale besturen komt dit probleem over alle partijgrenzen heen telkens opnieuw aan bod. De lokale besturen willen de lokale democratie meer ruimte geven. Ze zijn voorstander van eigen lokaal maatwerk.

We hebben een aanvullende omzendbrief opgesteld over het taalgebruik in bestuurszaken na het arrest van de Raad van State inzake de omzendbrieven-Peeters en -Martens. We zijn ook nog bezig met de organisatie van de verkiezingen, die voor de eerste keer een Vlaamse bevoegdheid zijn en waarvoor we dus moeten pionieren. De ambtenaren die dat werk vroeger deden, zijn federale ambtenaren en doen dat werk dus niet meer. Zij helpen ons met adviezen en tips, maar we moeten het wel zelf doen. Dat is een uitermate belangrijke opdracht. Als het perfect in orde is, lijkt dat normaal, maar als het niet in orde is, hebben we een groot probleem.

Mevrouw de voorzitter, collega's, uit het overzicht moet blijken dat tijdens deze legislatuur al bijzonder veel werk is gepresteerd, want we zijn pas goed 22 maanden bezig. Dat was enkel mogelijk door de grote inzet van de medewerkers en door het feit dat de meerderheid me een aantal dingen gunt. Zonder een meerderheid die op één lijn zit, zou het niet mogelijk zijn. Ik ben dan ook alle partners binnen de regering erkentelijk.

Het is voor de Hoge Raad gemakkelijk om vanaf de zijlijn kritiek te uiten op deelaspecten van de regelgeving. Het gemeentedecreet heeft een enorme omvang en impact. Het is dus logisch dat er altijd punten voor discussie vatbaar zijn. Men ontwikkelt een logica voor de benadering die men nastreeft. Hierop kan iemand kritiek hebben, maar dat is een persoonlijk recht en sluit niet uit dat andere mensen er een ander gedacht op nahouden. We hebben misschien niet de academische achtergrond van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur, maar heel veel mensen in deze commissie hebben wel praktijkervaring en weten wat het is om dagelijks in een lokaal bestuur verantwoordelijkheid op te nemen.

In het kader van BBB hebben we – zoals dat is gebeurd voor alle beleidsdomeinen – de samenstelling van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur aangepast. Er is een verschil tussen strategische adviesraden en belangenbehartiging, wat de taak is van de VVSG en de VVP. In een strategische adviesraad moet men uit zijn eigen sector kunnen treden en het ruime domein van het binnenlands bestuur bestrijken.

Mevrouw de voorzitter, dit debat hebben we ook al enkele weken geleden gevoerd. Ik werd toen gevorderd door deze commissie om mijn visie te geven vanuit de bevoegdheid Binnenlands Bestuur. Het was

goed dat ik dat zelf heb gedaan. Onze aanpak ligt trouwens in de lijn van die van de andere ministers.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Steven Vanackere tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de toepassing van het toezicht op gemeenten die Vlaamse decreten niet uitvoeren en in het bijzonder de toepassing van het decreet lokaal cultuurbeleid door de gemeente Zwalm

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik weet dat vragen over het toezicht dikwijls zondigen, door geen aandacht te hebben voor het nodige evenwicht tussen de gemeentelijke autonomie en het feit dat de Vlaamse overheid een aantal zaken van algemeen belang graag opgelegd wil zien.

Er is een uitvoerig domein waar de Vlaamse overheid probeert te interveniëren door interessante subsidies aan te bieden aan gemeenten, als ze meestappen in een politiek en bereid zijn een bepaald sport-, jeugd- of cultuurbeleid te ontwikkelen. Dan gaat het bijna om een volwassen relatie tussen contractanten die samen afspreken wat ze gaan doen.

Hier gaat het niet over dat domein. Ik wil niet dat we de twee situaties verwarren, want het dossier waar ik het over heb, gaat over een andere materie. Het gaat hier over de vraag welke wapens de Vlaamse overheid heeft om paal en perk te stellen aan bepaalde situaties, als bepaalde zaken van wettelijk belang niet worden toegepast door de gemeenten.

Ik wil vermijden dat mijn vraag om uitleg de indruk doet ontstaan dat de planlast zal vergroten. We zijn met z'n allen tegen planlast. Ik wil vermijden dat mensen die het verslag lezen, oordelen dat de Vlaamse Gemeenschap nog maar eens wil interveniëren. De eerste manier om ervoor te zorgen dat de Vlaamse overheid niet bedilzuchtig hoeft te zijn, is ervoor te zorgen dat slechts een beperkt aantal regels wordt opgelegd, maar dat de overheid niet met zich laat lachen als gemeenten ze niet toepassen. Een goed handhavingsbeleid is de eerste voorwaarde om op een

fitte manier met de voogdij om te gaan: niet te veel regels opleggen, maar wel in alle ernst de afdwinging verzekeren.

Voor de concrete toepassing zijn er twee mogelijke wegen: ofwel kan de functioneel bevoegde minister ingrijpen – maar in dit concrete geval is het moeilijk om een gemeente subsidies te onthouden, want ze werden niet eens aangevraagd –, ofwel speelt de voogdij van de minister van Binnenlands Bestuur.

De Vlaamse gemeenten hebben al jaren de verplichting – het is dus een verplichting en geen vrijblijvende overeenkomst – om één of meer gemeentelijke adviesraden voor cultuur op te richten. De meest recente bepalingen daarover staan in het decreet van 13 juni 2001 houdende het stimuleren van een integraal en kwalitatief lokaal cultuurbeleid. Die wettelijke bepaling vloeit voort uit de federale cultuurpactwetgeving, die via de inspraak van gebruikers in het cultuurbeleid de garantie geeft voor de niet-discriminatie van ideologische of politieke stromingen. Er zijn in Vlaanderen nog altijd gemeentebesturen die niet voldoen aan die wettelijke verplichting en na al die jaren nog altijd geen correct samengestelde gemeentelijke cultuurraad hebben opgericht.

Naar aanleiding van meerdere klachten over de niet-wettelijke samenstelling van de gemeentelijke cultuurraad in de Oost-Vlaamse gemeente Zwalm, formuleerde de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie in april 2004 en in oktober 2004 de volgende aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Aangelegenheden: '1. dat de Vlaamse Ministers van Cultuur en van Binnenlandse Aangelegenheden deze aangelegenheid intensief opvolgen, en eveneens alle gepaste en noodzakelijke maatregelen treffen, die het decreet van 28 april 1993 hen ter beschikking stelt. 2. dat de Vlaamse Ministers van Cultuur en van Binnenlandse Aangelegenheden, in het kader van hun bevoegdheid als functionele voogdijminister, alle noodzakelijke maatregelen treffen, om in deze gemeente de onmiddellijke en correcte toepassing van de verplichtingen uit het decreet van 13 juli 2001, te waarborgen.'

Mijnheer de minister, naar aanleiding van deze uitspraken en in antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Stassen van 28 januari 2005 zei u: 'Ik zal, ingaande op de vraag van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, een schriftelijke waarschuwing sturen naar de gemeente Zwalm waarin zij wordt aangemaand ervoor te zorgen dat de cultuurraad

van Zwalm overeenkomstig de geldende regelgeving wordt samengesteld. Indien de gemeente nalaat de nodige handelingen te verrichten, zal ik in samenspraak met de Vlaamse minister van Cultuur en overeenkomstig artikel 34 van het decreet van 28 april 1993 een bijzondere commissaris gelasten zich naar de gemeente te begeven met de opdracht de noodzakelijke handelingen ten uitvoer te brengen. De kosten worden dan verhaald op de gemeentelijke overheidspersonen die verzuimd hebben aan de waarschuwing gevolg te geven.’ Dat is gespierde taal, mijnheer de minister.

Het verhaal gaat verder. Ik heb al eerder gezegd dat ik vandaag de woordvoerder ben van het ongenoegen. Ik neem daarmee de estafettestok over van mevrouw Van Hecke. Er is al zoveel tekst geproduceerd over Zwalm, dat er twee bureaus nodig zijn om alles te stockeren. In april 2005 heeft de gemeenteraad van Zwalm de nieuwe statuten van de gemeentelijke cultuurraad goedgekeurd en begin juni 2005 heeft ze via een ‘bericht aan de inwoners’ de mogelijkheid tot kandidaatstelling voor de gemeentelijke cultuurraad bekendgemaakt. In de loop van de maanden juni en juli 2005 werd de installatieprocedure opgestart. Verscheidene verenigingen en kandidaten werden echter om diverse en betwistbare redenen geweigerd als lid van de culturele raad.

Mijnheer de minister, ik zou u daarover heel wat anekdotes kunnen vertellen. U zult het me niet kwalijk nemen dat ik dat niet doe. U kent het dossier ondertussen ook wel. U hebt de briefwisseling, de mooie en – soms – folkloristische verhalen gelezen. Tegen deze installatieprocedure werden er in de loop van 2005 opnieuw 13 klachten ingediend bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. Die commissie heeft op 3 april jongstleden unaniem beslist dat deze klachten ontvankelijk en gegrond zijn. Ze maakt daarbij – eens te meer – een aanbeveling over aan de minister van Binnenlandse Zaken. Daarin staat: ‘1. dat de Vlaamse minister van Binnenlandse Zaken, in samenspraak met de minister van Cultuur, verder alle dringende en noodzakelijke maatregelen treft, om te Zwalm de onmiddellijke en correcte toepassing van de verplichtingen uit het decreet van 13 juli 2001 te waarborgen. 2. dat het gemeentebestuur van Zwalm en de nieuwe voorzitter van de gemeentelijke cultuurraad – binnen een termijn van 45 dagen na de ontvangst van dit besluit – de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, de gouverneur van de Provincie Oost-Vlaanderen, de Vlaamse minister van Binnenlands bestuur en de Vlaamse minister van Cultuur

in kennis stellen van het gevolg, dat aan dit besluit gegeven werd.’

Mijnheer de minister, in een schrijven aan de klagers heeft minister Anciaux begin maart bovendien laten weten dat indien de klachten bewezen zijn – wat nu het geval is –, hij contact met u zou opnemen om een bijzondere commissaris naar Zwalm te sturen om orde op zaken te stellen.

Men zou kunnen zeggen dat het Vlaams Parlement zich niet zou moeten inlaten met dat soort aangelegenheden. Voor een aantal mensen ter plaatse is dit al jaren een bron van bijzonder grote frustratie. We zouden inderdaad kunnen zeggen dat het een vraag is over een lokaal belang. Ik breng het punt echter zonder gêne naar voor omdat het dossier een grote precedentwaarde heeft. Ik ben Brusselaar. Ik ben ook geïnteresseerd in wat er gebeurt in de Vlaamse Rand. Als wordt vastgesteld dat een gemeente weigert zich aan een wettelijke regeling te onderwerpen, moet de Vlaamse overheid tonen dat ze tanden heeft. Dat is de reden dat ik zeg dat ook ik van Zwalm ben. Mij interesseert het te weten hoe we die carrousel uiteindelijk kunnen doen stoppen.

Mijnheer de minister, welke initiatieven hebt u genomen na de opeenvolgende adviezen van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie? Het decreet over het lokaal cultuurbeleid voorziet immers niet in een sanctionering voor gemeenten die geen cultuurraad oprichten. Ik kan dus niet terecht bij minister Anciaux. Zult u, in overleg met uw collega van Cultuur, een bijzondere commissaris gelasten zich naar deze gemeente te begeven met de opdracht de noodzakelijke handelingen ten uitvoer te brengen, nu duidelijk en meermaals gebleken is dat de gemeente nalaat de nodige stappen te zetten?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, de heer Vanackere zegt dat we allemaal van Zwalm zijn. Hij heeft het al gehad over de precedentwaarde. Het is ook niet de eerste keer dat we in het Vlaams Parlement ons beklag hebben gedaan over het feit dat faciliteitengemeenten een aantal decreten – het bibliotheekdecreet, het decreet over subsidies voor het jeugdwerk – gewoon naast zich neerleggen omdat ze het er niet mee eens zijn. Ze verzaken liever aan de subsidies dan dat ze bijvoorbeeld een jeugdwerkbeleidsplan zouden indienen. De subsidies zouden

immers toch vrijwel uitsluitend naar Nederlandstalige verenigingen gaan.

Als daar niet tegen wordt opgetreden, dan worden gemeenten beloond die zich aan de decreten onttrekken en die het ook zonder die subsidies kunnen stellen. Andere gemeenten zouden echter maar al te graag een dergelijk beleidsplan indienen, al was het maar om die subsidies te kunnen innen en er iets zinnigs mee te doen.

Ik kan ook nog verwijzen naar de problemen die voormalig minister van Werk, de heer Peeters, had met het installeren van de WIS-computer van de VDAB. De faciliteitengemeenten moesten er niet van weten omdat de inhoud niet tweetalig was. Ze werden dan maar in de gemeenschapscentra geplaatst.

Mijnheer de minister, ik wil me hier niet uitspreken over wat er in Zwalm aan de hand is. Laten we het ruimer bekijken en nagaan wat er in andere gemeenten gebeurt, die om ideologische, partijpolitieke en communautaire redenen een aantal decretale bepalingen aan hun laars lappen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, collega's, voor ik minister werd, volgde ik als parlements lid de sector Cultuur. Ik heb dat 9 jaar gedaan, samen met onder andere mevrouw Van Hecke, de heer Vandenbossche, de heer Stassen en de heer Vermeulen. Mijnheer Van Hauthem, als een lokaal bestuur in gebreke blijft, kunnen de verenigingen zelf initiatieven nemen. Ze worden dan rechtstreeks betoelaagd. Er zijn dus wettelijke instrumenten voorhanden. Het probleem is vaak dat die mogelijkheden ontbreken. Als het over de interne werking van de cultuurraad gaat, komt men op ons terrein. We kunnen dan optreden. Dat is echter niet altijd even evident.

Toen ik heb gedreigd een regeringscommissaris te sturen, was er nog geen cultuurraad geïnstalleerd, waren er nog geen statuten conform de wetgeving. Ondertussen is dat wel gebeurd. Vandaag gaat het over de werking van de cultuurraad zelf. Dat is een heel moeilijk probleem.

Mijnheer Vanackere, ik heb het antwoord opgemaakt in samenspraak met minister Anciaux. We hebben er immers beiden mee te maken. Zoals u zelf aangeeft, heeft het dossier van de oprichting van de gemeen-

telijke cultuurraad van de gemeente Zwalm al een lange voorgeschiedenis. Op 30 maart 2004 nam de gemeenteraad van Zwalm een besluit aan tot oprichting van een gemeentelijke cultuurraad en tot het vaststellen van de statuten ervan. Dat laatste gedeelte van het gemeenteraadsbesluit werd door de gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen geschorst op 14 mei 2004. De gouverneur schorste derhalve niet de oprichting van de cultuurraad zelf, maar wel de vaststelling van de statuten.

Naast de schorsing heeft de gouverneur ook een brief geschreven, waarin hij aandrang op een grondige hervaststelling van de statuten. In een schrijven heb ik zelf, onder dreiging van de uitoefening van dwangtoezicht, de gemeente aangemaand om de nodige handelingen te stellen met het oog op een samenstelling van de cultuurraad in overeenstemming met de geldende decretale bepalingen. Daarop trok de gemeenteraad zijn aanvankelijke beslissing in. Zoals de gouverneur had gevraagd, stelde hij de statuten van de gemeentelijke cultuurraad opnieuw vast bij besluit van 26 april 2005. Dit gebeurde in overleg en in samenwerking met de Vaste Cultuurpactcommissie en met de gouverneur. Die beslissing kreeg zijn volle uitwerking. Het college van burgemeester en schepenen deed in juni 2005 ook een oproep tot de kandidaten voor de cultuurraad. Overeenkomstig artikel 10 van de statuten heeft het zijn rol als beroepsinstantie in verband met geweigerde kandidaturen, normaal uitgeoefend.

De startvergadering van de cultuurraad vond plaats op 9 september 2005. Op 20 december 2005 stelde de gemeenteraad ook het organieke reglement van de cultuurraad vast, waarbij de relatie tussen de gemeente en het adviesorgaan wordt geregeld.

In de maanden die volgden op de startvergadering werd een reeks klachten ingediend tegen het verloop van deze startvergadering en tegen de wijze van opneming in de cultuurraad van bepaalde kandidaten. Deze klachten werden ingediend bij diverse instanties: bij mezelf als toezichthoudende minister, bij de gouverneur en ook bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. De cultuurpactcommissie deelde de gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen mee dat zij de zaak zou onderzoeken. De gouverneur heeft dan beslist om, in afwachting van het advies van deze commissie, verder geen acties te ondernemen. Hij deelde dit bij brief van 13 december 2005 aan mij en aan de diverse klagers mee.

De Vaste Nationale Cultuurpactcommissie deelde op 3 april 2006 haar advies mee. Daarin werden, samengevat, de volgende aanbevelingen geformuleerd: alle verenigingen en kandidaat-leden die op de installatievergadering van 9 september 2005 werden afgewezen, moeten onmiddellijk en onvoorwaardelijk worden opgenomen in de cultuurraad; het gemeentebestuur moet de huidige voorzitter wraken en de cultuurraad moet onverwijld een nieuwe voorzitter en een evenwichtig bestuur aanstellen; de gouverneur moet deze aanbevelingen strikt opvolgen en desgevallend alle gepaste en noodzakelijke maatregelen treffen in het kader van de mogelijkheden die het decreet van 28 april 1993 over het toezicht op de gemeentebesturen hem ter beschikking stelt inzake dwangtoezicht; de Vlaamse minister van Cultuur in het bijzonder moet intensief toezien op de werking van de cultuurraad van Zwalm; de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur moet, in samenspraak met de minister van Cultuur, alle dringende en noodzakelijke maatregelen treffen om het cultuurdecreet van 13 juli 2001 correct te laten toepassen.

Ik zie niet in hoe ik binnen mijn bevoegdheid tot de uitoefening van het bestuurlijk toezicht momenteel zou kunnen optreden tegen de gemeente Zwalm. De gemeente heeft, conform de wet, een gemeentelijke cultuurraad opgericht. Ze heeft ook een oproep tot kandidaten gericht en heeft het organieke reglement van de cultuurraad aangenomen. Al deze handelingen zijn definitief geworden, al dan niet door het verstrijken van de toezichttermijn.

Wat de samenstelling van de cultuurraad betreft, voorziet artikel 10 van de statuten in een beroepsprocedure bij het college ingeval van afwijzing van een kandidatuur. Drie klagers hebben er overigens gebruik van gemaakt. Niet alleen staat deze beroepsprocedure er garant voor dat een wettelijke controle mogelijk is. Ze creëert ook de mogelijkheid voor de gouverneur of mezelf om met een schorsing of een vernietiging van het betreffende collegebesluit deze wettelijkheid te beschermen.

De klachten die na de oprichting van de cultuurraad zijn geformuleerd, hebben vooral betrekking op de werking en de samenstelling van deze raad. Ook het advies van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie handelt over dezelfde onderwerpen. Zo beveelt de Commissie het college van burgemeester en schepenen aan de huidige voorzitter-coördinator van de raad te wraken.

Overeenkomstig de statuten van de cultuurraad wordt de voorzitter echter verkozen door de algemene vergadering van dit adviesorgaan zelf en niet door gemeentelijke organen. De voorzitter is dus niet benoemd of verkozen door de gemeenteraad of het college. Het college van burgemeester en schepenen heeft in die omstandigheden niet de bevoegdheid om de voorzitter te 'wraken' en ook zelf kan ik hierin als toezichthoudende overheid ten aanzien van de gemeentelijke organen natuurlijk onmogelijk optreden.

Ik sprak intussen met de minister van Cultuur af dat de functioneel bevoegde administratie de actuele toepassing van het decreet op het lokale cultuurbeleid, wat dit aspect betreft, op korte termijn in kaart zou brengen. Zijn administratie zal nog in de loop van de maand mei ter plaatse gaan. Het advies van 3 april 2006 van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie aan de gemeente en de cultuurraad biedt voorts de ruimte om binnen een termijn van 45 dagen na ontvangst van het advies te reageren op de aanbevelingen. Dat betekent dat er nog tijd is tot en met 18 mei. De combinatie van de nota van de functioneel bevoegde administratie en het eventuele antwoord van de gemeente en de cultuurraad moeten mij voldoende voeding geven om eventuele bijkomende stappen te overwegen.

Minister Anciaux zou me hierover inlichten. Ik hoop samen met u dat we dit dan kunnen afsluiten en dat het de laatste episode was van de saga van de cultuurraad van Zwalm. Ik heb heel goed het kader geschetst, alsook een aantal wettelijke instrumenten. Op zeker ogenblik worden we echter met onze eigen grenzen geconfronteerd. De mensen van de buitendienst van ABA in Gent hebben dit antwoord voorbereid en hebben het besproken met de diensten van Cultuur. Ze zagen geen mogelijkheden meer om er nog beweging in te krijgen, althans binnen de wetgeving waarmee ook ik rekening moet houden.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, ik zou toch nog eens uw aandacht willen vestigen op het feit dat zorgen omtrent de werking van een andere orde zijn dan zorgen omtrent de samenstelling. Ik kan me levendig inbeelden dat het niet aan de voogdijminister is om veel vijven en zessen te verkopen over de werking van de cultuurraden. Maar als er problemen zijn bij de installatievergadering en als blijkt, niet volgens de mensen in Zwalm maar

volgens het unanieme advies van de vaste commissie, dat de samenstelling niet correct is verlopen, dan kan dat niet op dezelfde manier worden behandeld als de typische problemen die zich in de werking van elke cultuurraad voordoen.

Ik roep u op om tussen nu en 18 mei samen met de minister van Cultuur bijzonder aandachtig te zijn voor de replieken van de gemeente op de klachten. Het kan niet dat een gemeente unaniem wordt tegengesproken door een hoger orgaan en er vervolgens bij een parlementaire bespreking wordt vastgesteld dat er niets meer aan kan worden gedaan. De mensen vechten reeds al te lang om behandeld te mogen worden zoals in elke andere gemeente. We kunnen nu niet zeggen dat we er niets aan kunnen doen. Ik ben het ermee eens dat de echte controle op het einde van de rit de democratische controle is, die er trouwens binnenkort komt, maar het is toch frustrerend dat bepaalde regels niet toegepast geraken.

Mijnheer de minister, ik dank u voor het onderzoek en voor uw antwoord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Vanackere, de diensten van de minister van Cultuur zijn ermee bezig, en ik moet ook wachten op de repliek van de gemeente. Daarna moeten we uitmaken wat we verder gaan doen. Ik wijs er nog op dat er bij de nieuwe verkiezing van een voorzitter maar één kandidaat was, namelijk de gewraakte persoon. Hij kreeg 11 stemmen voor tegen 6 stemmen tegen, bij 2 onthoudingen. Zo komen we natuurlijk in een patstelling terecht.

De heer Steven Vanackere: Er was maar één kandidaat van degenen die aanvaard waren om toe te treden tot de algemene vergadering.

Minister Marino Keulen: Ik geef u het relaas van wat me is meegedeeld. Door te dreigen met dwangtoezicht hebben we ervoor kunnen zorgen dat er ten slotte toch statuten zijn gekomen en dat de cultuurraad werd geïnstalleerd. Ik neem dus wel mijn verantwoordelijkheid, maar bij zo'n probleem komt men al gauw zichzelf tegen. Ik heb een hart voor de sector en ben zelf jaren schepen geweest. Dit verhaal klinkt bekend in de oren, maar meestal gaat het dan over dingen in de marge. Ook bij de diensten van Cultuur zien ze niet in hoe we dit nog in beweging zouden kunnen krijgen. Ik deel echter uw zorg, en we blijven dit dan ook volgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de ondersteuning van steden en gemeenten bij de uitwerking van een beleid dat de veiligheid van de leefomgeving bevordert

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ook mijn vraag gaat over het handhavingsbeleid, en dit niet ten aanzien gemeenten die de regels niet toepassen maar wel ten aanzien van mensen die overlast veroorzaken door sluikstorten, overdreven nachtlawaai en, zoals we vorige week nog hoorden in de media, het wegwerpen van sigarettenpeuken op straat.

Het garanderen van de veiligheid en de leefbaarheid en de bevordering van een aangename en propere leefomgeving zijn kerntaken van de steden en gemeenten. Ze kunnen dat evenwel niet alleen aan. Ze moeten kunnen rekenen op de steun van de federale, maar ook van de Vlaamse overheid. Die zorgen niet alleen voor de regelgeving, maar kunnen ook ondersteuning bieden.

Ook het Vlaams regeerakkoord biedt daartoe reeds een aantal ankerpunten. Het schrijft voor dat er een betere afstemming van het beleid moet worden gerealiseerd voor een doortastende en gerichte aanpak van problemen van illegaliteit, concentratie van asielzoekers – op welk vlak er trouwens heel belangrijke en goede dingen gebeuren op federaal niveau –, en problemen door de niet-correcte toepassing van de wetgeving. Tevens stelt het Vlaams regeerakkoord expliciet dat de mogelijkheden voor gemeenten en steden om overlastfenomenen met administratieve geldboetes te beteugelen, zullen worden gemaximaliseerd.

Vanaf 1 april 2005 kunnen de gemeenten zelf overlast beboeten. Inmiddels blijkt echter dat de gemeenten de overlastwet relatief weinig toepassen. Ik heb u hierover op 2 februari 2005 een actuele vraag gesteld, en toen antwoordde u dat u opdracht zou geven aan het vormingscentrum voor de lokale besturen om cursussen te organiseren voor de ambtenaren die

de administratieve boetes zouden kunnen opleggen. Daarnaast zei u een brief te zullen schrijven aan de deputaties om ervoor te zorgen dat de reglementering over overlastfenomenen een onderdeel zou worden van de cursussen bestuurswetenschappen die aan de provinciale bestuursscholen worden georganiseerd.

Recentelijk werd over de problematiek van de administratieve geldboete ook een vraag gesteld aan minister Dupont. Hij antwoordde daarop dat slechts 15 percent van de lokale besturen reeds overlastboetes hebben opgelegd. Bovendien zou nog maar 41 percent van de gemeenten de nodige initiatieven hebben genomen om dit in de toekomst effectief te kunnen doen.

Deze cijfers tonen duidelijk aan dat er aan de toepassing van deze regelgeving een en ander schort. Misschien moeten er nog een aantal wijzigingen en technische verbeteringen worden aangebracht op het federale niveau. Dat kan u niet worden verweten, en ze zullen het daar ongetwijfeld wel regelen. Wel is de relatief beperkte toepassing van de wetgeving te betreuren, want administratieve geldboetes zijn een heel belangrijk instrument van alert bestuur om overlastfenomenen die het goed samenleven op de proef stellen, aan te pakken.

Mijnheer de minister, welke initiatieven hebt u genomen om de gemeenten in staat te stellen overlast door middel van administratieve geldboetes optimaal te bestrijden? Welke inspanningen zijn er concreet geleverd om de opleiding van de ambtenaren die administratieve geldboetes kunnen opleggen, te organiseren? Hebt u de gemeenten ook aangemoedigd om daarop in te spelen?

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dat de gemeenten vanaf 1 april zelf overlast kunnen beboeten, is eigenlijk maar de helft van het verhaal. Bij de mensen kwam het toen vooral zo over dat vanaf die datum deze vormen van overlast uit het strafrecht werden gelicht. De perceptie was toen, getuigen lezersbrieven in de kranten, dat er voor de zoveelste maal straffeloosheid werd gecreëerd. De reactie van de overheid daarop was echter dat het veel beter zou worden toegepast door het in handen van de gemeenten te geven.

Vandaag zien we dat 85 percent van de gemeenten nog absoluut geen overlastboete heeft opgelegd. De

meerderheid heeft zelfs nog geen initiatieven genomen. We zitten dus met een de facto straffeloosheid van die vormen van overlast van 85 percent. Dat is bijzonder ernstig. Ik steun dan ook de vraag van mevrouw Berx.

Het gaat ook om rechtsongelijkheid. In Mortsel worden mensen beboet voor het weggooien van sigarettenpeuken terwijl er in Antwerpen recht tegenover het politiebureau in een probleemwijk een enorm sluikstort groeit. Daar passeren er dagdagelijks beleidsmensen zonder het te kunnen, te willen of te mogen zien. Dat is rechtsongelijkheid. En dan is Antwerpen nog een stad, zo werd me vorige week toch gezegd in een hoorzitting in mijn wijk, waar de overlaststeel zeer efficiënt werkt.

Het is me opgevallen dat de mensen van de overlastcel in Antwerpen nogal gefrustreerd zijn over het feit dat ze geconfronteerd worden met beperkingen in hun bevoegdheden. Er zijn vormen van overlast waarvan ze geen vaststellingen mogen doen, bijvoorbeeld de niet correcte toepassing van de wetgeving op de winkelsluiting. Het blijkt dat alleen controleurs van Economische Zaken dat mogen doen.

Ik kom hiermee buiten uw bevoegdheidsdomein, maar voor de mensen in de straat maakt dat geen verschil. De mensen van Economische Zaken schijnen heel hard bezig te zijn met grote problemen van grote winkelcentra en grote ketens, en met de vraag of die nu 's zondags open mogen zijn of niet. Ik heb het echter over de dagdagelijkse overlast in wijken waar de uren en dagen van winkelsluiting in feite helemaal niet meer bestaan. Er zijn dag en nacht winkels open die lawaai maken. Er is geen rust meer in de weekends. Dat zijn toch overlastfenomenen ten gevolge van de niet correcte toepassing van de wetgeving, zoals het regeerakkoord stipuleert?

De mogelijkheden van de gemeenten zouden worden gemaximaliseerd. Kan dat ook inhouden dat overlastboetes in hoofde van de gemeente ook toepasbaar worden voor overlast ten gevolge van de niet correcte toepassing van de winkelsluiting? Het feit dat die vorm van overlast zich voordoet in de steden, weegt zwaarder dan het bezwaar dat winkelsluiting behoort tot het domein van Economische Zaken.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw De Lobel, als het over voetbal gaat, moeten we niet beginnen over

de volleybalregels. De winkelsluiting is een federale bevoegdheid. Wat u vertelt, kan allemaal waar zijn, maar u moet die vraag stellen of initiatieven nemen in het federale parlement. Die werkwijze proberen we hier te hanteren. U kunt natuurlijk redeneren dat het hiermee in het verslag staat en bruikbaar is, en het staat u vrij om het zo te zien, maar we moeten tenslotte kleuren binnen de wettelijke lijntjes.

Mevrouw Berx, ik heb altijd gesteld dat ik de Vlaamse steden en gemeenten ook wil steunen bij het nemen van initiatieven en het ontwikkelen van een beleid om problemen inzake overlast efficiënt te kunnen aanpakken. Zoals u aangeeft, werd het wetgevend kader intussen aangepast zodat de gemeenten nu zelf overlastfenomenen kunnen beboeten. De wet op de administratieve sancties reikt hen hiervoor de nodige instrumenten aan.

Natuurlijk is het aan de gemeenten zelf om in te spelen op deze nieuwe mogelijkheden. Uw partij pleit altijd voor gemeentelijke autonomie. Ik sta daar voor 110 percent achter. Het is dan ook aan de gemeenten zelf om in te spelen op het aanbod. In het kader van hun autonomie beslissen zij zelf om het systeem van de administratieve sancties al dan niet toe te passen.

Ik ben het ermee eens dat de steden en gemeenten voor de toepassing ook moeten kunnen rekenen op de steun van de federale en de Vlaamse overheid. In mijn antwoord op uw actuele vraag van 2 februari 2005 heb ik dat bevestigd. Het nodige is toen ook gedaan. Het agentschap voor Binnenlands Bestuur, de dienst van de heer De Coster, heeft vanuit zijn ondersteunende opdracht verschillende initiatieven genomen.

Op mijn vraag werd een modelreglement opge maakt dat ik met een brief van 13 juli 2005 naar alle Vlaamse gemeenten heb laten verzenden. Dit reglement is opgebouwd als een catalogus van verschillende bepalingen die al dan niet kunnen worden opgenomen in een gemeentelijk reglement. Zodoende moeten ze niet zelf het warm water uitvinden. Zo blijft er maximale ruimte voor de gemeenten om de gewenste eigen accenten te leggen. Dit model is een inspiratiebron, waaruit gemeenten die dat wensen de artikelen kunnen overnemen die zij noodzakelijk achten om een gedegen beleid te voeren op het vlak van de gemeentelijke overlastproblematiek.

Het agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft ook via zijn Vormingscentrum voor Lokale Besturen de

organisatie van een aantal cursussen ondersteund. Het gaat meer bepaald om de volgende initiatieven. Op 14 december 2004 was er een avond in Brugge met de KULAK waarop de vernieuwde wet op de gemeentelijke administratieve sancties werd uiteengezet. Er waren 108 deelnemers. Op 25 mei 2005 was er een studienamiddag in Antwerpen met het Centrum voor Overheidsbestuur, dat verbonden is aan de Universiteit Antwerpen. Het ging toen over het thema 'Gewapend bestuur? Gemeentelijke administratieve sancties'. Er waren 125 deelnemers. Op 1 juni 2005 was er een namiddag in Genk die mee werd georganiseerd door de Universiteit Gent. Het thema was 'Overlastambtenaren: het opleggen van gemeentelijke administratieve sancties', en er waren 30 deelnemers. Ten slotte was er een studienamiddag op 8 juni 2005 in Gent, eveneens met de Universiteit Gent, onder dezelfde titel. Er waren 40 deelnemers.

In aansluiting met mijn antwoord op uw actuele vraag van 2 februari 2005 heb ik ook de deputaties van de provincies aangeschreven in het kader van de ondersteuning die ik geef aan de provinciale bestuurscholen. Alle deputaties hebben mij geantwoord dat de nieuwe regelgeving wordt verwerkt in het lessenpakket van de reguliere opleidingen bestuurswetenschappen. Dat betekent dat deze regelgeving inzake de administratieve sancties thans structureel is verwerkt in het vormingsprogramma dat via de bestuurscholen aan de lokale ambtenaren wordt aangeboden.

De 5 provinciale vormingsinstellingen hebben op 6 december 2005 in het Provinciehuis van Antwerpen een gezamenlijke studiedag georganiseerd over de gemeentelijke administratieve sancties met als titel 'GAS geven of terugnemen: de gemeentelijke administratieve sancties - de eerste ervaringen uit de praktijk'. Op die studiedag waren er 229 deelnemers.

Ik herhaal dat het aan de gemeenten zelf is om hierop in te gaan of niet. Dat is een kwestie van gemeentelijke autonomie. Ikzelf ben een believer van de GAS, de gemeentelijke administratieve sancties, omdat we daarmee een lik-op-stukbeleid kunnen voeren ten aanzien van overlastfenomenen die vandaag inderdaad in de praktijk worden geseponneerd door het parket als gevolg van overbevraging en alle mogelijke andere prioriteiten.

Heel vaak heeft dat een weerslag op de geloofwaardigheid van de politiek. Dat de buurman met zijn hond altijd op dezelfde plaats hondenpoep ach-

terlaat of dat iemand het nodig vindt om altijd op dezelfde plaats het asbakje van zijn wagen leeg te klieperen, zijn misschien futiliteiten in het licht van de eeuwigheid en van de problemen die we dagelijks via de media vernemen, maar iemand die er elke dag opnieuw mee wordt geconfronteerd, kan het inderdaad boven het hoofd groeien.

Een aantal besturen heeft een en ander gedaan, en andere zijn ermee bezig. Zo verneem ik van de voorzitter dat ze in Lier bezig zijn het op punt te stellen. Andere gemeenten organiseren zich in verband met dit thema, want om het uit de startblokken te krijgen, is er ook heel wat organisatie vereist. Andere gemeenten doen het niet, maar dat is een minderheid. Ze zijn daar van mening dat zij zo de onpopulaireren mogen zijn. De meeste hebben daar geen moeite mee.

In kleine gemeenten met een tienduizendtal inwoners is er vaak ook nog voldoende sociale controle en druk om dit soort overlastfenomenen, die in Antwerpen misschien hemeltergend zijn, binnen de perken te houden. De mensen kennen er elkaar nog en willen niet over de lippen gaan bij de burens. Daar gaan de mensen hun eigen afval niet deponeren in het bakje aan de bushalte van De Lijn of op een openbare plaats. Toch zijn er ook kleine gemeenten die al werken met gemeentelijke administratieve sancties, zoals bijvoorbeeld in Kinrooi, waar de heer Brouns woont.

Het is een beetje zoals met leegstandbestrijding, al valt dat volledig buiten dit bestek. Lokale bestuurders, burgemeesters en schepenen, beseffen heel goed dat ze door overlast niet aan te pakken misschien wel iemand kunnen sparen, maar er ook – terecht – kwaai gezichten mee krijgen in de hele wijk of straat. Verantwoordelijkheid nemen en korदाат besturen rendeert dus en geeft ook politiek de beste resultaten.

Het loopt dus allemaal en we moeten er wat geduld mee hebben. De nodige hulp en assistentie worden aangeboden door degenen die dat moeten doen. Daarmee zal het op het terrein wel in orde komen.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Er zijn veel inspanningen gedaan, en we moeten inderdaad wat geduld hebben. Misschien stellen we dan volgend jaar vast dat de gemeenten voldoende gewapend zijn om te doen

wat ze moeten doen, althans als ze zelf die stap willen zetten. Daarmee zijn meteen ook de opmerkingen die hiernaast werden gemaakt, gecounterd, als zou het neerkomen op pure depenalisering. Er wordt wel degelijk gewerkt aan de ondersteuning van de gemeenten. Ik dank u daarvoor.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
